

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2014

aruandeaasta lõpp: 31.12.2014

nimi: Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit

registrikood: 80067455

tänava/talu nimi, Endla 59-108

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10615

telefon: +372 6720223

faks: +372 6564048

e-posti address: elil@elil.ee

veebilehe address: www.elil.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Tulemiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Netovara muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Raha	16
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	16
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	16
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	17
Lisa 6 Materiaalne põhivara	17
Lisa 7 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	18
Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	18
Lisa 9 Annetused ja toetused	20
Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused	21
Lisa 11 Tööjõukulud	21
Lisa 12 Liikmetelt saadud tasud	21
Lisa 13 Seotud osapooled	22
Aruande allkirjad	23
Vandeauditori aruanne	24

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu 2014.a tegevusaruanne

1. Organisatsioon ja tegevuse eesmärgid

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu tegevuse eesmärgiks on Eesti liikumispuudega inimeste inim-, kodaniku-, sotsiaalsete ning majanduslike õiguste kaitsmine ja oma liikmete ja liikmeskonna huvide eest seismine. Tegevusprogrammi aluseks on liikumispuudega inimeste inimõigused, inimväärikus, võrdne kohtlemine. Liidu missiooniks on olla liikumispuudega inimeste ja nende ühenduste eestkõnelejaks kujundamaks võrdsete võimalustega ühiskonda kõigile.

Liitu kuulub 26 organisatsiooni enam kui 2300 liikmega. 2014.a lõpetas tegevuse Nissi Valla Invaühing, samal aastal astus ELILi liikmeks Narva Invaühing EENAR. 2014.a alustas likvideerimisprotsessi Viljandi Linna Invaühing, kuid kuna ühing on veel registrist kustutamata, on ta ELILi liikmete nimekirjas.

Liitu juhib 7-liikmeline juhatus, tegevtoetajaid on kolm: tegevjuht, tegevjuhi abi ja raamatupidaja. Liidu töösse kaasatud vabatahtlikke on ligi 15.

21.04.2014 toimunud üldkoosolekul kinnitati majandusaasta aruanne 2013 ja 2014.a tegevusprogramm ja eelarve.

Juhatuse koosolekud toimusid kord kuus, v.a. juuli ja august 2014.

2014.a tegevusprogrammi täitmisel keskenduti järgmistele tegevustele:

- Eesti liikumispuudega inimeste ühishuvide eest seismine omavalitsuste ja riigi tasandil eri valdkondades (ligipääsetav elukeskkond, transport, haridus, tööhõive, kultuur, informatsioon, teenused ja toetused jne).
- Koostöö Eesti seadusloome- ja valitsusorganitega invapoliitika kujundamisel Eestis. Erilise tähelepanu all oli töövõime reform, mille kitsaskohtadele juhiti korduvalt tähelepanu, soovitud tagasiside puudumisel tipnes protest üle-eestiliste pikettidega.
- Liikumispuudega inimeste väärikuse ja õiguste kaitse, liikumisvabaduse käsitlemine ühe põhilise inimõigusena.
- Annetuste kogumine abivajavate liikumispuudega laste ja täiskasvanute toetamiseks nende parema toimetuleku kindlustamisel.
- Liikumispuudega inimestele võimaluse andmine avaldada arvamust, algatada diskussioone erinevates eluvaldkondades (kodulehekülje infofoorum, meililist, Facebooki konto, infopäevad)
- Avaliku arvamuse kujundamine, suhtlemine pressiga, ELILi ja ühingute tegevuse ja eesmärkide tutvustamine.
- Liikumispuudega inimeste teadlikkuse tõstmine neid puudutavates valdkondades. Liikmesühingute aktiivi koolitamine oma piirkonna (liikumis)puudega inimeste eestkostjaks ja partneriks omavalitsusorganitele.

- Liidu liikmete sotsiaalne rehabilitatsioon läbi kultuuri- ja ühisürituste.
- Koostöö Eestis tegutsevate puuetega inimeste organisatsioonidega.
- Koostöö kodanikeühenduste, avaliku- ja äri sektori institutsioonidega.
- Rahvusvahelise koostöö sõsarorganisatsioonidega.
- Liikumispuudega inimestele vajalike projektide koostamine ja läbiviimine.

2. Infovahetus

2.1. Kodulehe arendamine. ELI Li koduleht aadressil www.elil.ee on üleval olnud aastast 1999. Veebileht on asendamatu nii püsi- kui operatiivinfo vahendamisel mitte ainult oma liidu liikmetele, vaid kõigile asjast huvitatutele, kel internetile ligipääs. Veebilehte on täiendatakse ja kaasajastatakse pidevalt, liidul on moderaator, kellele on võimalik tänu projektitoetusele väikest tasu maksta. Pideva töö tulemusena kasvab kodulehe külastatavus ja postitused foorumisse stabiilselt.

2.2. ELI Li list on jätkuvalt kiireim viis vahendada infot liikmetele. Infolistiga liitunute arv ületab 200 inimest.

2.3 Facebookis on liidul oma konto, kus samuti avaldatakse teateid liidu üritustest. 2014.a lõpus oli lehega liitunud üle 1000 huvilise.

3. Koolitustegevus

3.1. LIIKMESÜHINGUTE JUHTIDE JA AKTIIVI KOOLITUS

Juhatus peab oluliseks liikmesühingute aktiivi koolitamist ja suunamist oma piirkonna (liikumis)puudega inimeste eestkostjaks ja partneriks omavalitsusorganitele. Tegevus invavaldkonnas eeldab asjakohaseid teadmisi ja kogemusi puuetega inimeste olukorrast ja vajadustest.

17.06.2014 toimus Käsmu Puhkekülas perelaagri raames teabetund invapoliitika aktuaalsetest suundumused Riigikogu sotsiaalkomisjoni liikme M. Tsahkna osavõtul. Vaatluse all oli peamiselt töövõimereformiga seotud probleemid.

18.06.2014 toimus Käsmu Puhkekülas perelaagri raames koolitus raamatupidamise põhitõdedest (koolitaja liidu raamatupidaja A. Kokk)

1. poolaastal viidi läbi 2 infopäeva (Kuusalus ja Tallinnas) - peamiselt töövõimereformi tutvustamine ja selleletemalistele küsimustele vastamine. **2. poolaastal** viidi läbi analoogilised infopäevad Narvas, Saue, Võrus ja Rakveres.

05.09.14 toimus juhatuse väljasõit Narva kohtumisele ühinguga EENAR. Arutati aktuaalseid küsimusi (tööhõive, invatransport jms) koos Narva linnavalitsuse, töötukassa ja kohaliku koja esindajatega.

Detsembrisse planeeritud koolitus meeskonnatööst organisatsioonis ja organisatsiooni arengukava koostamisest lükati edasi jaanuarisse 2015. Edasilükkamise põhjuseks oli asjaolu, et detsembri tiheda ajakava tõttu ei oleks saanud paljud ühingute esindajad osaleda.

3.2. ELILI KOOLITUSED ERINEVATELE ASUTUSTELE

Viimastel aastatel on liit koostanud koolitusprogramme liikumispuudega inimeste abistamisest ja suhtlemisest erivajadustega inimestega. Sihtgrupiks on teenuseid osutavad asutused, organisatsioonid, kes puutuvad kokku erivajadustega inimestega ja vajavad sel teemal spetsiifilisi teadmisi. Koolituste korraldamist jätkatakse 2015.aastal.

16.07.2014 A. Lööke viis läbi vabatahtlikele, kes osalesid Tallinna Merepäeval, koolituse liikumispuudega inimestega suhtlemisest ja abistamisest.

22.08.2014 A. Lööke ja S. Reemet viisid Toosikannul Henkel AS töötajatele läbi koolituse liikumispuudega inimeste abistamisest.

02.12.2014 koolitus töötukassa töötajatele liikumispuudega inimestega suhtlemisest ja abistamisest (koolitajad T. Rüütel ja A. Lööke)

16.12.2014 koolitus töötukassa töötajatele liikumispuudega inimestega suhtlemisest ja abistamisest (koolitajad T. Rüütel, J. Lehtmets ja A. Lööke).

21.11.2014 toimus Astangul rehabilitatsiooniteenuse-alane teabepäev. A. Lööke andis ülevaate abivahendi spetsialisti kutse andmisest.

4. Kohtumised poliitikute ja ametnikega

2014.a märksõnaks kujunes töövõimereform, mille kitsaskohtadele juhiti korduvalt tähelepanu, soovitud tagasiside puudumisel tipnes protest üle-eestiliste pikettidega. ELIL toetas reformi ideed, kuid oli vastu selle elluviimise kavale, mis nägi ette seaduste vastuvõtmist eelnevalt eelneva kontseptsioonita. Rohked ümarlauad, pöördumised, nõupidamised seadusloome tegijatega ministeeriumis ja Riigikogu sotsiaalkomisjonis koos sotsiaalpartneritega, arvamused eelnõudele ei andnud tulemusi, seetõttu otsustati meelsuse näitamiseks korraldada pikette.

17.06.2014 toimus pikett Toompeal, et vastu ei võetaks töövõimetoetuse seadust, mis oli läbitöötamata ja toores. Sellele ei reageeritud, töövõimetoetuse seaduse eelnõu jõudis Riigikogus esimesele arutelule 18. juunil ja kiideti heaks.

11.10.2014 toimusid tunnised piketid töövõimereformi rakendamise kava vastu Tallinnas, Narvas, Rakveres, Pärnus, Tartus ja Viljandis. Kell 12-13 kogunesid puudega inimesed üleriigilisele meelevaardusele töövõimereformi vastu, sooviga valitsusele edasi anda selge sõnum - puudega inimesed on vastu töövõimereformile sellisel läbimõtlematul kujul nagu valitsus seda on kavandanud. Puudega inimesed nõudsid valitsuselt ja riigikogult aja mahavõtmist, reformikava uut ja süstemset läbitöötamist ning õigetele alustele seadmist.

20.10.2014 anti Riigikogu juhatusle üle kollektiivse pöördumise. Pöördumine põhines puudega inimeste ja omastehooldajate esindusorganisatsioonide ja nende toetajate ning partnerite

12.09.2014 avaldatud petitioonil „Pöördumine tööealiste puudega inimeste, töövõimetus pensionäride ja omastehooldajate kaitseks töövõimereformi rakendamisel“, millele oma allkirja andis üle 3500 isiku. Taas juhiti tähelepanu, et Riigikokku on jõudnud menetlusse

töövõimereformi käivitavad seaduseelnõud, mille aluseks olev reformikava on ebaküps. Juhiti tähelepanu, et reformi väljatöötamiseks pole koostatud väljatöötamiskavatsust ega kontseptsiooni. Peale Riigikogu juhatusele pöördumise üleandmist käidi Stenbocki majas, kus pöördumine anti üle peaministrile.

06.11.2014 Riigikogu arutas sotsiaalkomisjoni ettepanekul olulise tähtsusega riikliku küsimusena töövõimereformi ja puuetega inimeste olukorda. Arutelul tegid 15-minutilise ettekande sotsiaalministeeriumi vastava valdkonna minister U. Kruuse, sotsiaalkomisjoni esindaja H. Pikhof, kollektiivse pöördumise esitanute esindajad Monika Haukanõmm ja Tiia Sihver. Pärast ettekandeid said Riigikogu liikmed esitada asjakohaseid küsimusi. Kõigele vaatamata oli selge, et valitsuskoalitsioonis oli saavutatud üksmeel eelnõu edasise menetluse osas ja ei taganatud otsusest viia eelnõu riigikogu suurde saali juba novembrikuus.

12.11.2014 „Teerulli protest - kuidas valitsuskoalitsioon puudega inimestest üle sõidab“. Protest korraldati, kuna koalitsioonipoliitikud plaanisid samal päeval hääletada Riigikogus töövõimereformi käivitavate seaduseelnõude vastuvõtmise poolt. Oma plaani puudega inimeste organisatsioonide arvamusi mitte arvestada väljendas koalitsioon lõplikult 6. novembril, kui otsustas töövõimereformi eelnõud saata teisele lugemisele kohe pärast riiklikult tähtsa küsimuse arutelu riigikogus. **19.11.2014** võeti Riigikogus kolmandal lugemisel vastu 2 eelnõud, mis määrasid reformi alguseks 01.01.2016.

19.11.2014 Puudega inimeste ja omasteholdajate esindusorganisatsioonid saatsid presidendile avaliku pöördumise, milles juhtisid tähelepanu riigikogus vastu võetud töövõimereformi käivitavate seaduste puudustele ja vastuolule põhiseadusega, ning avaldasid soovi presidendiga kohtuda, et tekkinud olukorrale lahendus leida.

04.12.2014 kohtus Eesti Vabariigi President Ilves Kadriorus puuetega inimeste esindajatega (Tiia Sihver, Monika Haukanõmm, Sven Kõllamets), et arutada töövõimereformi seaduste teemal. 19. novembril Riigikogus koalitsionisaadikute hääletage vastu võetud kaks seadust pidid saama veel presidendi otsuse väljakuulutamise kohta. See tähendas seda, kui president kuulutab töövõimetoetuse seaduse ja sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seadused välja, saab palju kriitikat põhjendanud töövõimereform rohelise tule ning käivitub alates 1. jaanuarist 2016. President kuulutas juba järgmisel päeval, **05.12.2014**, välja kaks riigikogus vastu võetud töövõimereformi käivitavat seadust. Põhjendus: president ei näe töövõimereformi seaduse vastuolu põhiseadusega, mis oleks riigipeale aluseks jätta seadus välja kuulutamata.

Läbi aasta kestnud protestiliikumine sai suure meedia tähelepanu osaliseks nii ajakirjanduses, teles, raadios kui on-line meedias.

5. Projektid

2014.a tegevusprogrammi realiseerimisel olid täiendavate projektide kirjutamisest saadud rahastuse kõrval suureks abiks ka liidu koostööpartnerid ja sponsorid, kelle toetus liidu tegevusele oli suur. Tunnustada tuleb ka liidu vabatahtlikke, kes on panustanud ürituste heaks kordaminekuks rohkelt oma aega ja energiat.

TÄNUÜRITUS AASTA TEGU 2013 ja ELI 25. AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE toimus 21.04.2014

Lennusadamas. ELI tänuüritus oli traditsiooniline, üritusel tunnustati ja tänati heategijaid meenega toetuse ja abi eest eelmisel aastal. Ettepanekud tunnustamiseks teevad ühingu, lõpliku otsuse teeb juhatus. Üritusel räägivad liikumispuudega inimesed oma töödest ja tegevustest, mis teeb muret, mis rõõmu. Sihtgrupiks liikumispuudega inimesed, avaliku elu tegelased, poliitikud, laiem avalikkus. Eesmärgiks on avalikkusele tutvustada ja rääkida tänase päeva väljakutsetest, puuetega inimeste võimalustest õppida, töötada, tunda end ühiskonnas võrdväärseks jms puudega inimeste endi silme läbi.

ELI aastapäeva puhul tunnustati tublisid inimesi, kelle kandidatuuri põhjendusega esitasid liikmesühingud ise. Üritus algas pressikonverentsiga, kus panelistideks olid ministrid H. Kütt, U. Kruuse, töötukassat P. Liimal, ajakirjanik T. Kangro, EMOVL esindaja M. Kaljula, liikumispuudega inimeste esindaja S. Köllamets. Modereeris I. Tarand. Valiti välja 3 aktuaalset teemat, mille üle diskuteeriti - KOVide sotsiaalteenused, tööandjad ja töökohad, töövõimetoetuse vähendamine. Küsimusi esitati nii saalist kui ajakirjanikelt.

LIIKUMIPUUDEGA NOORTE LOODUSRETKED (rahastaja Keskkonnainvesteeringute Keskus). Alates 2010. aastast korraldab ELI liikumispuudega lastele loodusretki. Eesmärk on pakkuda liikumispuudega noortele võimalust viibida looduses, et õppida tundma erinevaid protsesse selles, taime- ja loomaliikide rohkust ning suurendada noortes tahet iseseisvaks looduses liikumiseks. Projekti raames läbiviidavad tegevused on kooskõlas põhikooli ja gümnaasiumi bioloogi õppekavaga ning on seeläbi noortele mõnusaks täienduseks koolipingis õpitule. Õppekäikude eesmärk on liikumispuudega noorte loodushuvi ja loodusteadmiste suurendamine, noorte keskkonnateadlikkuse ja loodushoiuga seonduvate teadmiste tõstmine.

26.09.2014 toimus Viru rabamatk

03.10.2014 toimus Pääsküla rabamatk

10.10.2014 toimus loodusmatk Nõva looduskeskusesse, osalesid õpilased Haapsalu Viigi koolist

PERELAAGER 17.-19.06.2014. Traditsiooniline õppe-puhkelaager, mis toimus Käsmus seitsmendat aastat, enne seda peeti kokkutulekuid Saaremaal Karujärvel. Eesmärgiks on lisaks koolitusele ja infovahetamisele pakkuda liikumispuudega inimestele ja nende pereliikmetele aktiivset puhkust ja suhtlemisvõimalusi. Osales 100 inimest 15 ühingu üle Eesti, laagrilisi koos korraldusmeeskonna, vabatahtlike ja külalistega oli 120. Programmijuhiks S. Golomb. Uudne oli orienteerumismäng nuputamisülesannetega. Toimus 4 töötuba: tõmbelukuprossid, nõõbikeed (juhendaja Anu Jonuks), vanad ajalehed kauniteks vormideks (juhendaja Lilia Jakovleva), kunstituba – kuidas joonistada portreed? (juhendaja Kalju Jõesaar) ja mida saab teha nahatükkidest? (juhendaja Larissa Kaljurand). Poliitunnist vestlusringis oli Riigikogu sotsiaalkomisjoni aseesimees Margus Tsahkna. Esinesid Kübaramoorid Tapalt. Toimus loterii, viktoriin, sportlik tegevus, mõlemal õhtul tants ja trall. Teisel päeval toimusid ekskursioonid Virumaal ja meresõidud Käsmu lähel viikingilaevaga "Aimar". Raamatupidamistarkust ühingu juhtidele jagas liidu raamatupidaja Annika Kokk. Suvepäevade lõpetamisel said tublimad tänukirjad ja auhinnad.

LIIKUMISPUUDEGA LASTE LAAGER „JULGE ELADA“ 01.-07.07.2014. Rahastaja Tallinna LV ja SA Dharma. Laagrist võttis osa 40 inimest, neist: 20 last (neist 15 Tallinna puudega last, 2 puudega last väljaspool Tallinna, 3 toimkonna/vabatahtliku last), 8 täiskasvanut (laste vanemad või isiklikud

abistajad), 6 projektitiimi liiget ja vabatahtlikku, 6 külalist ja esinejat. Tegemist on 2007.a ELI Li poolt alustatud populaarse lastelaagrite projektiga. Ka 2014.a laagri toimumiskohaks on Tallinna LIÜ Tõrvaaugul puhkebaas Järvamaal, mis on kohandatud liikumispuudega inimestele. Eesmärgiks oli sisustada liikumispuudega lastele ja noortele suvist koolivaheaega, tõsta liikumispuudega laste ja noorte enesehinnangut ning õpetada juurde uusi oskusi, suurendada laste ja noorte aktiivset ellusuhtumist ning positiivset eluhoiakut.

LIGIPÄÄSETAVUSE AUDITEERIMINE, KAARDISTAMINE ja INFOPORTAALI liikumisvabadus.invainfo.ee **ARENDA MINE.** Projektiga, mida viiakse läbi koostöös kohalike ühingutega, alustati 2005.a. Projekti raames loodi infoportaalile veebikaart, mis võimaldab kogutud andmeid esitada interaktiivsel kujul. Kõik projektid lõpetatakse infopäevaga laiale asjasthuvitatute ringile, mis annab suurepärase võimaluse selgitada liikumistakistustega inimeste probleeme, pakkuda ja kavandada koostööd. 2014.aastal jätkus portaali jooksev täiendamine uute andmetega.

12.09.2014 toimus kohtumine Päästkeskuse töötajatega, et arutada liikumispuudega inimeste õppimisvõimalusi Väike-Maarja päästekoolis ja hilisemat töötamisvõimalust neljas kõnekeskuses hädakõnede vastuvõtjana.

22.09.2014 käisid T. Sihver ja A. Lõoke V-Maarjas kaardistamas päästekooli liikumisvabadust. Raport saadeti kooli juhtkonnale, kes selle alusel alustab kohandamistööd.

16.10.2014 kohtumine Tallinna Täiskasvanute Gümnaasiumi direktoriga kooli liikumisvabaduse teemal. S. Reemet ja A. Lõoke käisid gümnaasiumi ligipääsetavust kaardistamas, raport saadeti koolile.

ELULOORAAMAT INVAVANAISA. MIHKEL AITSAMI LUGU Mihkel Aitsami töö- ja elulooraamatu kirjastamine. Invaajaloo grand old man'i Mihkel Aitsami elutöö üleskirjutamist ja väljaandmist raamatuna toetasid HMN, sotsiaalministeerium ja siseministeerium. Elulooraamat on ühtlasi suures osas ka ELI Li ajalugu. Trükkis ilmus 2014.a sügisel M. Aitsami 85.sünniaastapäevaks.

08.10.2014 toimus Mihkel Aitsami 85. sünniaastapäeva tähistamine - pärja panek Metsakalmistul kalmule ning hiljem raamatu presentatsioon Riigikogus. Riigikogus meenutasid suurmeest Riigikogu esimees Eiki Nestor, sotsiaalkaitseminister Helmen Kütt, siseminister Hanno Pevkur jt kaasteelised.

Raamatut levitatakse raamatukaupluste kaudu, samuti pakutakse lugemisvaraks raamatukogudele. Saadaval on trükkis 10 euroga ka ELI Li kontoris. Kogu raamatu müügitulu läheb heategevuseks – sotsiaalpsühholoogilise rehabilitatsiooni toetuseks, mis saab täna liiga vähe tähelepanu ja toetust, ning mis oli Mihkli südameasjaks.

TULEVIKUGRUPI NÕUSTAMISPROGRAMM, projekti juhib EMSL, programmis osaleb ELI Li töögrupp. Eesmärgiks on ELI Li pika-ajalise arengukava ja 2015.a tegevuskava koostamine. Töökoosolekud algasid oktoobris 2014, osalemine nõuab palju iseseisvat tööd ja mõttejõu panustamist. Tegevuskava peab valmima märtsiks 2015.

6. Heategevusprojektid

6.1 HEATEGEVUSKROSS TANEL LEOK & SÕBRAD.

Taust: 2009, 2010, 2011, 2012 ja 2013 aasta heategevuskross kogus laste toetuseks kokku 60 000 €. Krossiässa Tanel Leoki abiga korraldatud heategevuse tulu läheb kuni 25-aastastele noortele, kes on õnnetuse läbi saanud liikumispuude. Abi on saanud 25 noort. 2012.a suvel korraldas liit esmakordselt laagri kümnele toetust saanud perele. Laagrilised said välja oma igapäeva muredest, häid nõuandeid füsioterapeutidelt, psühholoogilt, sotsiaaltöötajalt ja töötukassa esindajalt.

Tanel Leok ja sõbrad valiti TV3 korraldatud Eestimaa uhkusteks 2014.

13.-18.07.2014 toimus Käsmu puhkekülas Tanel Leoki motokrossi tiimi poolt toetatud rehabilitatsioonilaager, kus viibisid liikumispuudega lapsed koos peredega. Meeskonnas oli psühholoog Tiina Naarits, kes viis läbi individuaalset ja grupinõustamist; õppenõustaja Kairi Kilp aitas laagrilistel ennast tundma õppida toimetulekukaartide abil ja viis läbi kogemusnõustamist; füsioterapeudid töötasid puudega lastega ja jagasid praktilist teavet vanematele; sotsiaaltöötaja ja töötukassa esindajad vastasid rohketele praktilise elu küsimustele ja jagasid infot uuemast seadusandlusest; päästealasest ennetustööst rääkis ja viis läbi õppuse Aivar Kilp koostöös Ida-Eesti Päästkeskusega.

Toimusid GPS-maastikumängud, külastati Käsmu Meremuuseumit, Aleksei Turovski pidas loengu loomariigist; kohtuti laagri toetaja Tanel Leoki tiimiga; õhtud veedeti aega vabas suhtluses lõkke ääres. Sellist rehabilitatsioonilaagrist hindavad nii lapsed kui täiskasvanud kõrgelt ja soovivad laagrite jätkumist.

06.12.2014 Videomaterjali salvestamine TV3 saate Eestimaa uhkus tutvustava klipi jaoks. Tiimiga tulevikuplaanide arutamine.

6.2 HEATEGEVUSLIKUD ZUMBAPEOD sihtotstarbeliste rahaliste annetuste kogumiseks liikumispuudega inimeste heaks.

15.02.2014 koguti Eesti Elektriratastooli Saalihoki klubile võistlusratastoolide ja varuosade hankimiseks 1253 eurot.

31.05.2014 koguti lihashaigust põdevale Anettele tõstukiga auto hankimiseks 144 eurot.

7. Rahvusvaheline koostöö

KOOSTÖÖ INVALIDILIITTOGA

6.-8.06.2014 toimus Invalidiliitto ühingu kokkutulek Lapimaal, Kittiläs, kuhu said kutse ka viis ELI Li vabatahtlikku tegevjuhiga. Vabatahtlike kutsumise põhjuseks oli soomlaste, kes suvel viibisid Käsmu perelaagris, kustumatu mulje vabatahtlike tööst laagris. Selle kutsega soovis Invalidiliitto omalt poolt tunnustada meie vabatahtlikke. Lisaks meelelahutusprogrammile toimus mitmeid töötubasid, kus arutati invaprobleeme nii Soomes kui Eestis. Viimasel päeval oli ELI Lile jäetud 2 tundi esinemisaega, mis sisustati tegevjuhi poolt liidu tegemiste tutvustamisega ja sellele järgnenud elava aruteluga.

KOKKUVÕTE

2014.a prioriteediks kujunes töövõimereformi analüüs ja tähelepanu juhtimine selle puudustele, samuti sarnaselt eelnevate aastatega ligipääsetavuse küsimused, töö noortega, võrgustikusisene infovahetus, koolitustegevus, avalikkuse teavitamine liikumispuudega inimeste tegevusest ja probleemidest, osalemine heategevusprojektides, mainekujundus.

2014.aastal oli palju kurvastavat, aga ka rõõmustavat. Vaatamata võrgustiku püüdlustele aidata kaasa töövõimereformi pööramisel õigetele alustele, kuulutas president töövõimetoetuse seaduse ja sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seadused välja. Rõõmustab, et jätkuvalt tellitakse liidult koolitusi liikumispuudega inimest abistamisest ja nõuannetest suhtlusprobleemidest ülesaamiseks. Koolitus on suunatud inimestele, kel igapäevaselt puudub kokkupuude erivajadustega inimestega (vabatahtlikud, kõrgkoolide õppejõud ja töötajad, ametnikud, bussijuhid ja transporditöötajad jt). Koolitus, kus liikumispuudega inimesed ise räägivad sellest, kuidas peaks abistama liikumisabivahendeid kasutavaid inimesi erinevates situatsioonides, on osutunud väga populaarseks, koolitusi tellitakse aastaringsest. Koolituste korraldamisega teenib liit ka omavahendeid.

Kuigi 2014.a tegevuste läbiviimisele avaldas mõju rahaliste vahendite nappus, viidi planeeritu põhiosas ellu. Kavandatu elluviimiseks kirjutati erinevatele rahastajatele täiendavaid taotlusi projektide finantseerimiseks, millest vähesed rahuldati. Sisulisi probleeme programmi elluviimisel ei ilmnunud, samuti on sujus töö koostööpartneritega. Probleeme valmistab tegevtootajate ülekoormatus, puuduvad ressursid lisatööjõudu palgata. Suureks abiks on vabatahtlikud.

24.03.2015

Tegevusaruande koostas

Auli Lõoke, Eesti Liikumispudega Inimeste Liidu tegevjuht

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	44 499	53 272	2
Nõuded ja ettemaksud	1 049	2 238	3
Kokku käibevara	45 548	55 510	
Põhivara			
Finantsinvesteeringud	283 245	243 559	7
Materiaalne põhivara	4 819	461	6
Kokku põhivara	288 064	244 020	
Kokku varad	333 612	299 530	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksud	2 831	2 777	4;5
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	34 896	49 355	8
Kokku lühiajalised kohustused	37 727	52 132	
Kokku kohustused	37 727	52 132	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	247 398	244 048	
Aruandeaasta tulem	48 487	3 350	
Kokku netovara	295 885	247 398	
Kokku kohustused ja netovara	333 612	299 530	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	3 323	2 543	12
Annetused ja toetused	103 140	219 791	9
Muud tulud	14 197	38 232	
Kokku tulud	120 660	260 566	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-47 093	-210 262	8
Jagatud annetused ja toetused	-25 649	-13 501	12
Mitmesugused tegevuskulud	-4 849	-9 335	
Tööjõukulud	-33 702	-39 094	11
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-543	-1 405	6
Muud kulud	0	-405	
Kokku kulud	-111 836	-274 002	
Põhitegevuse tulem	8 824	-13 436	
Intressikulud	-27	-8	
Muud finantstulud ja -kulud	39 690	16 794	
Aruandeaasta tulem	48 487	3 350	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	8 824	-13 436	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-4 357	1 405	6
Kokku korrigeerimised	-4 357	1 405	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	1 189	386	
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-14 405	-51 095	
Makstud intressid	-27	-8	
Kokku rahavood põhitegevusest	-8 776	-62 748	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	3	6	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	3	6	
Kokku rahavood	-8 773	-62 742	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	53 272	116 014	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-8 773	-62 742	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	44 499	53 272	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2012	244 048	244 048
Aruandeaasta tulem	3 350	3 350
31.12.2013	247 398	247 398
Aruandeaasta tulem	48 487	48 487
31.12.2014	295 885	295 885

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ ELIL raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusest ning Eesti heast raamatupidamistavast.

Majandusaasta algas 1. jaanuar 2014 ja lõppes 31. detsember 2014. Raamatupidamise aastaaruande arvnäitajad on esitatud eurodes.

Kohustused:

Materiaalselt fikseeritavad, teadaolevad ja potentsiaalsed kohustused on kajastatud bilansis. Mitmesuguste projektide läbiviimiseks laekunud, kuid aruandeaastal kasutamata summad kajastuvad bilansireal "Tulevaste perioodide tulud sihtfinantseerimisest".

Finantsinvesteeringud

Investeering sidusettevõttesse OÜ Invaru on aastaaruandes kajastatud soetusmaksumuses, millele on liidetud kapitaliosaluse teel arvestatud kasum või kahjum.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjatelt laekumata arvete hindamine:

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalse põhivarana on arvele võetud olulise soetusmaksumusega ja üle ühe aastase eeldatava kasuliku kasutusajaga varad.

Kulumi arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil. Kasutatav amortisatsiooninorm alates 2008. a on 20% (kuni 2007. aastani oli 10%).

Põhivara arvelevõtmise alampiir 639,12

Annetused ja toetused

Tulevaste perioodide tuludena sihtfinantseerimisest käsitletakse sihtfinantseerimist tegevuskuludeks ja projektideks. Tegevuskulude ja projektide sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsiibist (st kasutatakse brutomeetodit).

Sihtfinantseerimise rahadest soetatud põhivara on arvele võetud ostuhinnas. Kulumi arvestamisel tehakse paralleelkanne, millega vähendatakse sihtfinantseerimise kohustust.

Tulud

Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhise arvestusprintsibi alusel. Tulud kirjendatakse raamatupidamises siis, kui müüdüd toote või teenuse omandiõigus on üle läinud ostjale ja MTÜ ELIL-l on tekkinud summale nõudeõigus.

MTÜ ELIL tegevus ei ole suunatud äritegevusele ja kasumitaotlusele, mistõttu on raamatupidamise kasumiaruande asemel koostatud tulude-kulude aruanne.

Seotud osapooled

MTÜ loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole majandusotsustele.

Seotud osapooled on:

- Sidusettevõtte Invaru OÜ
- MTÜ tegevjuht ja juhatus.

Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013
Raha kontodel	43 965	52 752
Sularaha kassas	534	520
Kokku raha	44 499	53 272

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2014	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	1 028	1 028
Ostjatelt laekumata arved	1 028	1 028
Nõuded seotud osapoolte vastu	19	19
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	2	2
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 049	1 049
	31.12.2013	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	1 042	1 042
Ostjatelt laekumata arved	1 042	1 042
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	1 096	1 096
Ettemaksed tarnijatele	100	100
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 238	2 238

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2014		31.12.2013	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		728		581
Sotsiaalmaks		1 041		852
Kohustuslik kogumispension		50		37
Töötuskindlustusmaksed		129		112
Ettemaksukonto jääk	2		1 096	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	2	1 948	1 096	1 582

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2014	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	641	641
Võlad töövõtjatele	1 442	1 442
Maksuvõlad	1 948	1 948
Ettemakse tarnijatele	-1 200	-1 200
Kokku võlad ja ettemaksed	2 831	2 831
	31.12.2013	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	56	56
Võlad töövõtjatele	1 084	1 084
Maksuvõlad	1 582	1 582
Saadud ettemaksed	53	53
Muud saadud ettemaksed	53	53
Liikmete ettemaks	2	2
Kokku võlad ja ettemaksed	2 777	2 777

Lisa 6 Materiaalne põhivara

(eurodes)

				Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	
31.12.2012				
Soetusmaksumus	768	6 817	7 585	7 585
Akumuleeritud kulum	-768	-4 993	-5 761	-5 761
Jääkmaksumus	0	1 824	1 824	1 824
Amortisatsioonikulu	0	-1 363	-1 363	-1 363
31.12.2013				
Soetusmaksumus	0	6 817	6 817	6 817
Akumuleeritud kulum	0	-6 356	-6 356	-6 356
Jääkmaksumus	0	461	461	461
Ostud ja parendused		5 669	5 669	5 669
Amortisatsioonikulu		-1 311	-1 311	-1 311
31.12.2014				
Soetusmaksumus		5 669	5 669	5 669
Akumuleeritud kulum		-850	-850	-850
Jääkmaksumus		4 819	4 819	4 819

Lisa 7 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad (eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon: 2014					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2013	31.12.2014
10283915	Invaru OÜ	Eesti	abivahendid	23.81	23.81

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon			
Sidusettevõtja nimetus	31.12.2013	Omandamine	31.12.2014
Invaru OÜ	243 559	39 686	283 245
Kokku	243 559	39 686	283 245

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2012	Saadud	Tulu	31.12.2013
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Üliõpilase tugiisiku teenuse projekt	5 440		-1 188	4 252
Sotsiaalministeeriumi 2008.a projekt	29		-29	0
Sotsiaalministeeriumi 2007. a projekt	14		-14	0
SA Archimedes Universal Design - Barrier Free Environments	3 276	6 712	-9 988	0
Sihotstarveline annetus Tantsud tähtedega	5 800		-303	5 497
Sihotstarbelised annetused Tanel Leok & sõbrad	14 296	8 500	-9 583	13 213
Sihotstarbeline annetus kõnniroboti projektile	7 477	636	-1 323	6 790
Muud sihtannetused	8 782	4 704	-2 292	11 194
Primuse projekt üliõpilase tugiisiku teenuseks	1 215			1 215
KÜSK Vabatahtlike projekt	1 048	2 104	-3 152	0
HMN Invavanaisa elu(edu)lood	2 968		-2 968	0
HMN Puuetega inimeste parafest	47 450	137 159	-181 996	2 613
2007 - 2011.a projektide jäägid	3 655		0	3 655
KIK õppekäigud noortele		1 900	-1 900	0
EPIF fond projektid		23 240	-23 240	
Tõrvaaugu lastelaager		3 552	-2 627	925
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	101 450	188 507	-240 603	49 354
Kokku sihotstarbelised tasud, annetused ja toetused	101 450	188 507	-240 603	49 354

	31.12.2013	Saadud	Tulu	31.12.2014
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Üliõpilase tugiisiku teenuse projekt	4 252		-4 252	
Sihtotstarveline annetus Tantsud tähtedega	5 497		-5 497	
Sihtotstarbelised annetused Tanel Leok & sõbrad	13 213	8 200	-11 045	10 368
Sihtotstarbeline annetus kõnniroboti projektile	6 790	2 898	-981	8 707
Muud sihtannetused	11 194	24 495	-21 698	13 991
Primuse projekt üliõpilase tugiisiku teenuseks	1 215		-1 215	0
HMN Puuetega inimeste parafest	2 613		-2 613	0
Tõrvaaugu lastelaager	925	2 373	-2 373	925
2007 - 2011.a projektide jäägid	3 655		-3 655	0
EPIF fond projektid		24 543	-24 543	
Invavanaisa M. Aitsam SIM		9 801	-9 801	
Invavanaisa M. Aitsam SOM		6 839	-6 784	55
KIK õppekäigud		8 913	-8 913	
M.Aitsami raamatu projekt		850		850
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	49 354	88 912	-103 370	34 896
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	49 354	88 912	-103 370	34 896

Lisa 9 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2014	2013
Mittesihtotstarbelised annetused ja toetused	25 345	2 292
Tantsud tähtedega sihtannetus	0	303
Tanel Leok & sõbrad sihtannetus	8 200	9 583
Kõnniroboti sihtannetus	173	1 323
Puude taga on inimene	0	181 996
Muude projektide tulud	69 422	24 294
Kokku annetused ja toetused	103 140	219 791

Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2014	2013
Sihtotstarbelised annetused Tantsud tähtedega	0	303
Sihtotstarbelised annetused Tanel Leok ja sõbrad	10 346	9 583
Sihtotstarbeline annetus kõnnirobotile	1 301	1 323
Muud sihtannetused	14 002	2 292
Kokku jagatud annetused ja toetused	25 649	13 501

Lisa 11 Tööjõukulud

(eurodes)

	2014	2013
Palgakulu	27 104	30 889
Sotsiaalmaksud	6 334	7 896
Töötuskindlustus	264	309
Kokku tööjõukulud	33 702	39 094
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	4	4

MTÜ ELILis on täistööajaga tööl kaks inimest. Tegevjuht ja tegevjuhi abi, lisaks on veerand kohaga raamatupidaja.

Tegevjuhtkond sai 2014 aastal töötasu netona kokku: 12 485 eurot.

Mis sisaldab erinevate projektide töötasu (1597 eurot) ja töökohustuste täitmisega seotud töötasu (10 888 eurot)

Tegevjuht 6789 eurot

Tegevjuhi abi 3712 eurot

Raamatupidaja 1984 eurot

Ülejäänud töötasu moodustub erinevate projektide töötasusid ja erinevate koostöö lepingute töötasusid.

Koostöö lepingu alusel on MTÜ ELILis tööl kaks inimest täistööajaga.

Lisa 12 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2014	2013
Mittesihtotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	205	166
Projektide omaosalus liikmetelt	3 118	2 377
Kokku liikmetelt saadud tasud	3 323	2 543

Lisa 13 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2014	31.12.2013
Füüsilisest isikust liikmete arv	2 010	2 010
Juriidilisest isikust liikmete arv	25	26
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2014	2013
Arvestatud tasu	7 513	7 771

MTÜ loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole majandusotsustele.

Seotud osapooled on:

- Sidusettevõtte Invaru OÜ
- MTÜ tegevjuht ja juhatus. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

MTÜ tegevjuhi neto töötasu moodustas 2014. a kokku 6 789 €, millest 5 945 € oli seotud tegevjuhi kohustuste täitmisega ning 844 € erinevate projektide läbiviimisega.

Tasusid juhatuse liikmetele nende ülesannete täitmise eest ei ole makstud. 2014 aastal sai üks juhatuse liige neto töötasu 23 €, seoses ühe seminari infofoldiku koostamise eest. Lisaks sai ühe juhatuse liikme perekonna liige neto töötasu 701 eurot, seoses suure mahulise projekti fotode töötlemise ja toimetamise eest.